

Αναγνώριση & διαχείριση παιδιών με υποψία κακοποίησης - Εκπαίδευση επαγγελματιών

Επιμέλεια: Δρ. Τίνα Απέργη, Κλινική Ψυχολόγος, Καθηγήτρια Ψυχολογίας
Αμερικάνικο Κολλέγιο Ελλάδος, Σχολή Μεταπτυχιακής και Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης

Κακοποίηση – Παραμέληση Παιδιών - Ορισμός

«Φαινόμενο σύμφωνα με το οποίο ένας ή περισσότεροι ενήλικες που έχουν την ευθύνη της φροντίδας ενός παιδιού, προκαλούν ή επιτρέπουν να προκληθούν στο παιδί σωματικές κακώσεις, ή συνθήκες στέρησης σε τέτοιο βαθμό, ώστε συχνά να επιφέρουν σοβαρές διαταραχές σωματικής, νοητικής, συναισθηματικής ή κοινωνικής μορφής, ακόμα και το θάνατο».

Κακοποίηση – Παραμέληση Παιδιών: Συνήθεις Μορφές

Κακοποίηση – Παραμέληση Παιδιών

Παραμέληση
& Έκθεση σε
Κίνδυνο

Ψυχολογική/
Λεκτική
Κακοποίηση

Σωματική
Κακοποίηση

Σεξουαλική
Παραβίαση

Πολλαπλή
Θυματο-
ποίηση

Παραμέληση και Έκθεση σε Κίνδυνο – Συμπτώματα

Κακή σίτιση

Κακή υγιεινή

Κακή στοματική υγιεινή

Ακατάλληλη ένδυση

Εγκατάλειψη

Ασταθής σχολική
φοίτηση, συχνές
απουσίες, εγκατάλειψη
του σχολείου

Παράταση της
παραμονής στο σχολείο
χωρίς συγκεκριμένο λόγο

Συνεχής κόπωση,
απάθεια, κοιμάται μέσα
στην τάξη

Το παιδί αναφέρει ότι
μένει μόνο του χωρίς
εποπτεία ή δεν υπάρχει
κανείς να το φροντίζει

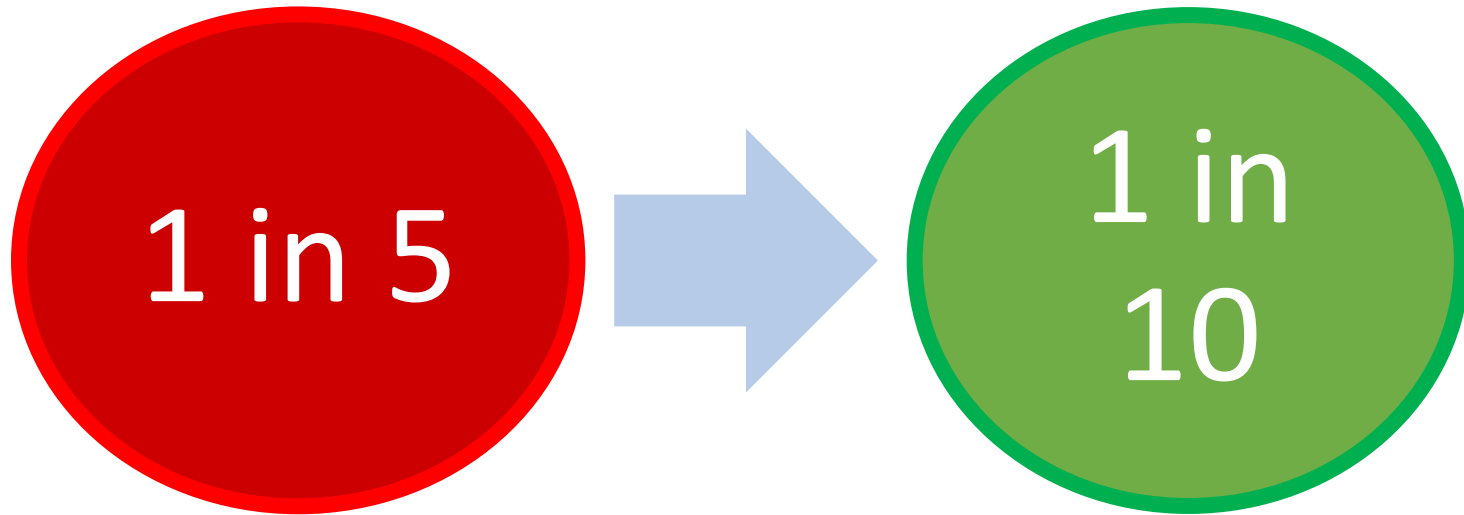
Παραμέληση
εκπαιδευτικών αναγκών

Η σεξουαλική κακοποίηση ορίζεται ως η συμμετοχή του παιδιού σε σεξουαλική δραστηριότητα, την οποία δεν κατανοεί πλήρως και για την οποία δεν είναι σε θέση να συναινέσει ή για την οποία δεν είναι αναπτυξιακά ώριμο ή αλλιώς παραβιάζει τους νόμους ή τα κοινωνικά ταμπού της κοινωνίας. Τα παιδιά μπορούν να υποστούν σεξουαλική κακοποίηση τόσο από ενήλικες όσο και από άλλα παιδιά που λόγω της ηλικίας τους ή του αναπτυξιακού τους σταδίου είναι σε θέση ευθύνης, εμπιστοσύνης ή εξουσίας πάνω στο θύμα.

Συχνότητα φαινομένου

Σεξουαλική Παραβίαση/Κακοποίηση – Ηλικία & Επιπτώσεις

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ

Άγχος, διαταραχές της ανάπτυξης, ,
διαταραχές ύπνου,
τροφής

Αταίριαστη
σεξουαλική
συμπεριφορά

ΣΧΟΛΙΚΗ

Φόβος, επιθετικότητα,
εφιάλτες

Καταναγκαστικές
συμπεριφορές,
ενούρηση, εγκόπριση

Μαθησιακές δυσκολίες,
υπερκινητικότητα,
αδυναμία συγκέντρωσης

ΕΦΗΒΕΙΑ

Κατάθλιψη, απόσυρση,
αυτοτραυματισμός,
αυτοκτονική
συμπεριφορά

Διαταραχές τροφής,
χρήση ουσιών

Παραβατική
συμπεριφορά

Μακροπρόθεσμες επιπτώσεις

Μετατραυματικό
στρες

Χαμηλή
αυτοεκτίμηση

Εσωτερίκευση
αρνητικής εικόνας
του εαυτού

Ενοχές

Αίσθημα
αναξιότητας

Διαστρεβλωμένη
σεξουαλικότητα

Διαστρεβλωμένα
μοντέλα σχέσεων

Έλλειψη
εμπιστοσύνης σε
κοντινά πρόσωπα

Υγεία

Πώς Μπορεί να Αντιδράσει ο Ενήλικας/ Επαγγελματίας σε μία Αποκάλυψη;

Αφήνουμε τα
παιδιά να
εκφραστούν με
δικά τους λόγια.

Δεν εκφράζουμε
αμφισβήτηση.

Δεν πιέζουμε για
περισσότερες
πληροφορίες ή
αποδείξεις.

Δεν εκφράζουμε
αποδοκιμασία.

Αποφεύγουμε
λέξεις που μπορεί
να ενοχλήσουν
και να τρομάξουν.

Δεν βιαζόμαστε
να δώσουμε
διαβεβαιώσεις.

Αποφεύγουμε να
τους κάνουμε
μάθημα.

Δεν μένουμε
εντελώς
σιωπηλοί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του δημιουργού κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Eliza

πρόληψη + αναγνώριση
παιδικής κακοποίησης

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην αντιμετώπιση της κακοποίησης του παιδιού

Ηλέκτρα Κουτσούκου

Δρ. Δικαιώματα Παιδιού, Δικηγόρος

Διδάσκουσα Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Επιστημονικής συνεργάτης Εταιρίας κατά της Κακοποίησης του Παιδιού - ΕΛΙΖΑ

Νομοθεσία για Προστασία του Παιδιού από την Κακοποίηση –Χρήσιμη γνώση για τον εκπαιδευτικό

Το σημαντικότερο νομοθέτημα διεθνώς για την προστασία του παιδιού

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΔΣΔΠ)

4 Βασικές Αρχές της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΔΣΔΠ) – συν.

Μη διάκριση – όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους

Το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού να λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη

Να εκφράζει το παιδί τη γνώμη του για τα θέματα που το αφορούν και αυτή να λαμβάνεται υπόψη

Το δικαίωμα στη ζωή και την υγιή ψυχοκοινωνική και σωματική ανάπτυξη

Η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΔΣΔΠ) & Κακοποίηση Παιδιών

Άρθρο 3 §2: το κράτος υποχρεούται να εξασφαλίζει στο παιδί την αναγκαία για την ευημερία του προστασία και φροντίδα, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των γονέων του, ή άλλων νόμιμα υπεύθυνων γι' αυτό

Άρθρο 34: υποχρέωση του Κράτους να προστατεύει το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης

Άρθρο 19: Το κράτος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα (νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά) μέτρα για την προστασία του παιδιού από κάθε μορφής σωματική ή πνευματική βία και προσβολή, εγκατάλειψη ή παραμέληση, κακή μεταχείριση ή εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, κατά το χρόνο που βρίσκεται υπό την επιμέλεια των γονέων του, του νόμιμου εκπροσώπου του ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο οποίο το έχουν εμπιστευθεί. Πρόληψη, διαδικασία αναγνώρισης κακοποίησης, αναφοράς στις αρμόδιες αρχές, παραπομπής, ανάκρισης, θεραπείας, στην παρακολούθηση της εξέλιξης τους και στις διαδικασίες δικαστικής παρέμβασης

Ν. 3500/2006 για την Ενδοοικογενειακή Βία

Ο εκπαιδευτικός δημοσίου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, καθώς και πάσης φύσεως Μονάδων προσχολικής αγωγής, που αντιλαμβάνεται ή πληροφορείται ότι έχει διαπραχθεί έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας εις βάρος ανηλίκου, έχει την υποχρέωση να το ανακοινώσει στο διευθυντή της σχολικής μονάδας και εκείνος να το καταγγείλει αμέσως στον εισαγγελέα ή την αστυνομία (άρθρο 23)

Πού κάνω αναφορά γραπτώς για την ενδοοικογενειακή βία και την ενδοσχολική βία;

- Στις εισαγγελικές αρχές
- Στην **Ελληνική Αστυνομία**, στις κατά τόπους υπηρεσίες ασφαλείας των νομών ή στην **Άμεση Δράση 100**)
- Για αναφορές περιστατικών διαδικτυακής παρενόχλησης - παιδοφιλίας ή παιδικής πορνογραφίας → **Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος** τηλ. 11188 ή email: ccu@cybercrimeunit.gov.gr
- Στο **Συνήγορο του Πολίτη - Συνήγορο του Παιδιού**, τηλ. 213 1306744, 213 1306710, 213 1306703 (γραμματεία)

Που κάνω αναφορά προφορικά;

- Στην 24ωρη Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας **1107** του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Στην γραμμή **11525** ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ
- Στην 24ωρη Εθνική Τηλεφωνική Γραμμή για τα Παιδιά **1056** του Συλλόγου Χαμόγελο του Παιδιού (οι κλήσεις στη γραμμή είναι δωρεάν)

Eliza

πρόληψη + αναγνώριση
παιδικής κακοποίησης

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του δημιουργού κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.